

ATC

АКРЕДИТАЦИОНО ТЕЛО СРБИЈЕ

АТС-УП20

**СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИМЕНУ SRPS CEN/TS 15675 У
ПОСТУПКУ АКРЕДИТАЦИЈЕ ЛАБОРАТОРИЈА ЗА
ИСПИТИВАЊЕ**

Овај документ је важећи и без потписа особа које су преиспитале и одобриле документ.

1. ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Овај документ описује политику Акредитационог тела Србије (АТЦ) у вези примене SRPS CEN/TS 15675 за акредитацију лабораторија које обављају периодична мерења емисије на стационарним изворима. Оне лабораторије које су већ акредитоване или траже акредитацију према SRPS ISO/IEC 17025 ће бити додатно оцењене у складу са захтевима SRPS CEN/TS 15675.

2. РЕФЕРЕНТНА ДОКУМЕНТА, ТЕРМИНИ И ДЕФИНИЦИЈЕ, СКРАЋЕНИЦЕ

Референтна документа:

- SRPS ISO/IEC 17025, Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање
- SRPS CEN/TS 15675:2009, Квалитет ваздуха – Мерење емисије из стационарних извора – Примена EN ISO/IEC 17025:2005 на периодична мерења

Термини и дефиниције:

За потребе овог документа користе се термини дефинисани у наведеним референтним документима.

Скраћенице:

У овом документу користе се и следеће скраћенице:

АТЦ: Акредитационо тело Србије

3. ПРИМЕНА SRPS CEN/TS 15675

3.1 Општа објашњења

Техничка спецификација SRPS CEN/TS 15675 је допуна стандарду SRPS ISO/IEC 17025 и садржи објашњења и захтеве за лабораторије које врше периодично мерење емисије из стационарних извора. Техничка спецификација се не примењује самостално, већ уз захтеве SRPS ISO/IEC 17025 и референцирана је у обиму акредитације.

Сходно ЕА резолуцији из маја 2019. године, (SRPS) CEN/TS 15675 више није документ нивоа 4, са транзиционим периодом до краја транзиционог периода за (SRPS) ISO/IEC 17025:2017 (*EA Resolution 2019 (43) 25 The General Assembly, acting upon recommendation of the Laboratory Committee, agrees to withdraw CEN/TS 15675 "Air quality - Measurement of stationary source emissions - Application of EN ISO/IEC 17025:2005 to periodic measurements" as a level 4 standard with a transition period until the end of the ISO/IEC 17025:2017 transition period. Consequently, the General Assembly resolves to amend accordingly EA-1/06: EA Multilateral Agreement. Criteria for signing. Policy and Procedures for Development*).

Узимајући у обзир да је законском регулативом Републике Србије, SRPS CEN/TS 15675 обавезујући, односно да представља један од услова за добијање овлашћења (према члану 7 Правилника о условима за издавање дозволе за мерење квалитета ваздуха и дозволе за мерење емисије из стационарних извора загађивања ("Сл. гласник РС", 1/2012) дозвола за мерење емисије из стационарних извора загађивања издаје се ако су испуњени услови у погледу регистрације за обављање наведених послова, кадра, опреме, простора и стручне и

техничке оспособљености према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, односно стандарда SRPS CEN/TS 15675 који представља техничку спецификацију стандарда SRPS ISO/IEC 17025 за област периодичних мерења емисије из стационарних извора и према члану 11 Уредбе о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања ("Сл. гласник РС", бр. 5/2016) овлашћена правна лица су стручно и технички оспособљена према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025, уз додатно коришћење техничке спецификације SRPS CEN/TS 15675), Акредитационо тело Србије ће и даље спроводити оцењивања ових лабораторија као и до сада. Досадашњи начин назначивања SRPS CEN/TS 15675 у обимима акредитације и даље остаје исти, с тим што се додаје напомена „повучен“.

Документа која се користе за примену SRPS CEN/TS 15675 су:

- **SRPS EN 15259:2010:** Квалитет ваздуха – Мерење емисије из стационарних извора, Захтеви за мерне пресеке и равни и за циљеве мерења, планирање и извештавање
- **SRPS EN 14793: 2017:** Стационарни извори емисије — Демонстрирање еквивалентности алтернативне и референтне методе

3.2 Примена SRPS CEN/TS 15675

Имајући у виду да техничка спецификација SRPS CEN/TS 15675 даје једнозначну везу са захтевима SRPS ISO/IEC 17025:2006, приликом оцењивања захтева новог издања стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, тамо где је применљиво, уз захтев SRPS ISO/IEC 17025:2017, наводи се налаз и у односу на SRPS CEN/TS 15675 са референцом како је и у оригиналу.

Узимајући у обзир постојећу политику за акредитацију ових лабораторија, а у циљу избегавања неких проблема приликом примене ове Техничке спецификације, лабораторије морају обратити пажњу на следећа кључна питања:

§5.4.1 SRPS CEN/TS 15675: Оперативне процедуре и план мерења морају бити документовани у складу са захтевима датим у SRPS EN 15259

§5.4.2 SRPS CEN/TS 15675: Лабораторија мора одржавати ажурним знања о постојећим законима и прописима у области заштите ваздуха који се посебно односе на емисију загађујућих материја у ваздуху, као и знања о процесима који су извор емисије.

§5.4.6 SRPS CEN/TS 15675: Мерна несигурност мора бити израчуната. Проширена мерна несигурност мора бити процењена на нивоу граничне вредности емисије (где постоји гранична вредност).

§5.7.2 SRPS CEN/TS 15675: Захтеви из ове тачке су јасно описани у Анексу Ф. Лабораторија мора обезбедити документоване доказе за примену тих захтева.

§5.10.3 SRPS CEN/TS 15675: Садржаји/елементи извештаја о испитивању су јасно описани у Анексу Ф стандарда SRPS EN 15259. Сви детаљи описани у том Анексу морају бити укључени у извештај о испитивању.

§Анекс Б SRPS CEN/TS 15675: Сви објективни докази да би се доказала примена ових захтева морају се чувати у записима о особљу/кадровској евиденцији.

У случају да акредитована лабораторија уговара посао узорковања са другом акредитованом лабораторијом, Извештај о испитивању мора да садржи описан поступак израчунавања

резултата и податак о процењеној мерној несигурности. Извештај о узорковању свакако мора бити прилог издатог извештаја о испитивању, а резултат испитивања изражен у јединицама које су наведене у опсегу мерења.

3.3. Временски период за примену SRPS CEN/TS 15675

Поступак оцењивања лабораторија за испитивање и према SRPS CEN/TS 15675 обављаће се све док законска регулатива у Републици Србији то захтева.

4. ДИСТРИБУЦИЈА ДОКУМЕНТА

Овај документ користо особље АТЦ, оцењивачи АТЦ-а и лабораторије за испитивање приликом поступка акредитације. Документ је доступан на сајту АТЦ-а, www.ats.rs.

5. ПРИЛОЗИ

Нема.

6. ОБРАСЦИ

Нема.

7. ЛИСТА ПРОМЕНА ДОКУМЕНТА АТЦ-УП20

Издање/ измена	Датум издања/ измене
1/0	22.02.2012.
1/1	18.07.2014.
2/0	11.10.2021.